

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové vymezení: Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku po hodině týdně

Obsahové vymezení: Naplňování očekávaných výstupů vzdělávací oblasti Umění a kultura vzdělávacího oboru Hudební výchova a příslušných tematických okruhů průřezových témat RVP pro základní vzdělávání včetně začlenění a využití mezipředmětových vztahů.

Vzdělávací cíle:

- chápat hudbu jako specifickou formu komunikace
- získávat dovednosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových aktivit
- orientovat se v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti i minulosti
- pochopit hudební kulturu různých národů a národností
- rozvoj správných technik vokálního projevu
- vyjadřování subjektivního dojmu z hudby

Formy a metody práce: podle charakteru učiva a stanoveného cíle

- dramatizační metody
- výtvarné, pohybové a rytmické metody
- hodnotící metody
- sebehodnocení žáků
- metody vzájemného učení
- komunikační metody

Řád učebny hudební výchovy: Je nedílným vybavením učebny hudební výchovy, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka a vyučujícího závazné.

Mezipředmětové vztahy: český jazyk, tělesná výchova, výtvarná výchova, prvouka, přírodověda, vlastivěda, pracovní činnosti

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj
- Rozvoj schopnosti poznání
  - Kreativita
  - Psychohygienu

- Sebepoznání a sebepojetí
  - Seberegulace a sebeorganizace
- Sociální rozvoj
- Kooperace a kompetice

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova (MKV)

- Lidské vztahy
- Kulturní diference
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Mediální výchova (MEDV)

- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávat, shromažďovat, třídit a porovnávat informace
- používat odborné hudební terminologie
- hledat a nalézat souvislosti mezi získanými poznatky a využívat jich v praxi
- využívat vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- samostatně a kriticky přemýšlet, samostatně zpracovávat a řešit problémy
- na základě individuální hudební vyspělosti postihovat významné prvky znějící skladby, srovnávat je, slovně charakterizovat, hledat spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem

Kompetence komunikativní

- umět vyjádřit svůj názor a vhodnou formou ho obhájit
- zajímat se o názory ostatních a tolerovat je

Kompetence sociální a personální

- efektivně spolupracovat, respektovat názory druhých
- dodržovat pravidla slušného chování
- objektivním přístupem hodnotit práci svoji i ostatních
- chápat odlišné kvality svých spolužáků
- respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

- chránit a oceňovat naše kulturní tradice
- aktivně se zapojovat do kulturního dění
- sledovat dění ve společnosti

Kompetence pracovní

- při samostatné práci se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytvářet pozitivní vztah k hudebním činnostem

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové vymezení: Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně s různou hodinovou dotací v jednotlivých ročnících. V 1., 3. a 5. ročníku 1 hodinu týdně, ve 2. a 4. ročníku 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení: Výuka probíhá převážně v kmenové třídě, pro zpestření vyučovací hodiny i mimo školu (v přírodě).

Obsahové vymezení: Naplňování očekávaných výstupů vzdělávací oblasti Umění a kultura vzdělávacího oboru Výtvarná výchova a příslušných tematických okruhů průřezových témat RVP pro základní vzdělávání včetně začlenění a využití mezipředmětových vztahů.

Vzdělávací cíle:

- umožnit žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností
- postupně formovat své výtvarné myšlení
- učit žáka rozumět výtvarnému umění
- učit žáka chápat výtvarnou kulturu jako nedílnou součást duchovního života a bohatství společnosti
- objevovat estetické hodnoty.
- aplikovat získané vědomosti a dovednosti při vytváření výtvarného projevu

Formy a metody práce: se užívají dle charakteru učiva a cíle vzdělání

- individuální práce
- kolektivní práce
- projektové vyučování
- skupinová práce
- experimentování
- demonstrace
- formy – návštěvy galerií, výstav a památek architektury

Mezipředmětové vztahy: matematika, český jazyk, pracovní činnosti, tělesná výchova, hudební výchova, prvouka, vlastivěda, přírodověda, základy práce s počítačem

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj schopnosti poznání • Sebepoznání a sebepojetí • Kreativita
Sociální rozvoj	<ul style="list-style-type: none"> • Mezilidské vztahy • Komunikace • Poznávání lidí • Kooperace a kompetice
Morální rozvoj	<ul style="list-style-type: none"> • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika

ZŠHM

Mediální výchova (MEDV)

Tematické okruhy receptivní činnosti

- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností

- Tvorba mediálního sdělení

Multikulturní výchova (MKV)

- Etnický původ
- Multikulturalita

Environmentální výchova (ENV)

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka a prostředí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Objevujeme Evropu a svět

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zprostředkovat pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvíjet tvořivost žáků aktivním osvojováním výtvarných technik
- ukázat žákům, že přehled v oblasti výtvarného umění jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat
- vést žáky, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům výtvarné oblasti
- podněcovat iniciativu
- umožnit žákovi vlastní úsudek

Kompetence k řešení problémů

- ponechat žákům možnost vlastního rozhodnutí, výběru postupu při realizaci výtvarné práce
- předložit žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k osobnímu uvědomění
- uplatňovat mezipředmětové vztahy
- samostatně řešit problémy a vhodně volit způsoby jejich řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali
- vyslechnout názor jiných lidí na společný výtvarný zážitek a vhodně reagovat, umět obhájit svůj postoj, formulovat své myšlenky
- poskytnout žákům dostatečný prostor k jejich výtvarnému projevu

Kompetence sociální a personální

- vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích
- organizovat vlastní výtvarnou akci, spolupracovat ve skupině a společně se podílet na vytváření pravidel
- přispívat k upevnění dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnout pomoc a podílet se na vytváření pozitivní atmosféry ve třídě
- upevňovat pozitivní myšlení žáka, podporovat jeho sebedůvěru ve výtvarném projevu a vybudovat pocit sebeuspokojení a sebeúcty
- předvést dětem při hodinách Výtvarné výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování

ZŠHM

Kompetence občanské

- vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví
- vybudovat v dětech tvořivost a pozitivní postoj k uměleckým dílům
- seznamovat žáky s tvorbou známých výtvarníků, ilustrátorů dětských knih a časopisů
- vést žáky k tomu, aby se zapojili do kulturního dění
- navštěvovat s žáky výstavy výtvarných prací a uměleckých děl
- rozvíjet u žáků zájem o výtvarné umění

Kompetence pracovní

- osvojit si výtvarné techniky a práci s nástroji
- používat bezpečně a účelně materiály, pomůcky a vybavení, dodržovat stanovená pravidla
- využít zkušenosti získané v příbuzných předmětech
- vytvářet pozitivní vztah k manuálním činnostem